

Natur

på torsdag

Spurvugle. Foto: Tom Schandy

Foredragsserie på Mostun natursenter

HØSTEN 2021

Torsdag 30. september kl 19-20

Måker som bråker

v/ feltornitolog Øyvind Gjerde

Torsdag 14. oktober kl 19-20.30

Kan Røldal få naturen tilbake ?

v/ Olav Rabbe, Røldal Grunneigarlag

Torsdag 28. oktober kl 19-20

Slik blir vi kvitt hagerømlingene i naturen

v/ Anne Elisabeth Carlsen, NATUREco

Torsdag 11. november kl 19-20

Skogvern i Rogaland – kva skjer?

v/ Einar Heegaard, Statsforvalteren i Rogaland

Torsdag 25. november kl 19-20.30

(NB! Stavanger Foto, Hillevågsveien 24)

Fuglenes fantastiske verden

v/ Forfatter og naturfotograf Tom Schandy

Torsdag 9. desember kl 19-20

Kjensla av Ryfylke – menneska og naturen

v/ fotograf Lise Bjelland og forfatter Roy Høibo

Medlemmer har gratis adgang, andre kr. 50,-.

KAFÉ, UTSTILLING OG BUTIKK er åpen kl 18-21.

Naturvernforbundet
i Rogaland

I samarbeid med Besøksenter våtmark Jæren

Programmet er støttet av Eramet AS, Stavanger kommune, Sandnes kommune, Sola kommune, IVAR og Felleskjøpet Rogaland Agder

Program

Torsdag 30. september kl 19 - 20

Måker som bråker

v/ Øyvind Gjerde

Frekke måker som rapper mat ut av hendene på folk er en gjenganger i avisene hver sommer. Men hva er det som trigger måkenes tilsynelatende aggressive adferd? Hvorfor kan de ikke holde seg der de hører hjemme, i skjærgården? Og hvorfor må de lage så mye bråk? Øyvind har registrert at stadig flere måker gir opp hekkeområdene sine på holmer og skjær og flytter inn på byens hustak. Han bor selv i byen og har fulgt med på hekkingen av måker i Stavanger det siste tiåret på vegne av NINA.

Foto: Stein Johan Warland

Øyvind Gjerde

Torsdag 14. oktober kl. 19 – 20.30

Kan Røldal få naturen tilbake ?

v/ Olav Rabbe med flere

I 1966 ble 18 aktive støler og 100 driftsbygninger i vakre Valdalsdalen druknet i et digert vannmagasin. Elver, fosser, støler og store naturområder ble ofret for at Hydro skulle få nok kraft til fabrikk sin på Karmøy. Hydros kraftkonsesjon utløper i 2022 og skal «hjemfalle» til staten. Men regjeringen har godkjent at Hydro og Lyse overtar kraftrettighetene til evig tid og uten ny konsesjonsbehandling.

Røldalene oppfatter det som et ran og en overkjøring av lokalsamfunnet. Ved ny konsesjonsbehandling mener røldalene at det er mulig å gjenopprette skader og restaurere ødelagt natur. Hvordan og hvorfor får du vite når røldalene kommer til Stavanger og Mostun natursenter.

Valdalsdalen før. Foto: Røldal info

Valdalsdalen etter. Foto: Røldal info

Torsdag 28. oktober kl 19-20

Slik blir vi kvitt hagerømlingene i naturen

v/ Anne Elisabeth Carlsen, NATUREco

Mange fremmede arter som har etablert seg i Norge er nesten umulig å bli kvitt, men man kan lykkes med å begrense mange av dem. Fremst i kampen mot uønskede, fremmede arter som sprer seg i naturen står Anne Elisabeth Carlsen og hennes medarbeidere i Stavangerfirmaet NATUREco. De kartlegger og bekjemper planter med stort skadepotensiale og har oppdrag i en lang rekke kommuner på sørvestlandet. Anne Elisabeth forteller hva fremmede arter er, hvor de kommer fra og hvordan spredning i naturen kan bekjempes.

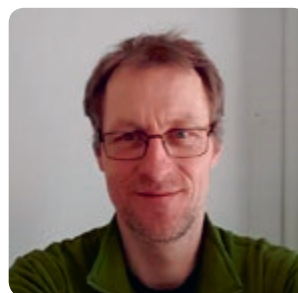
Anne Elisabeth omgitt av kjempeslirekne.

Torsdag 11. november kl 19-20

Skogvern i Rogaland – kva skjer?

v/ Einar Heegaard, Statsforvalteren i Rogaland

Frivillig skogvern er ein nasjonal satsing med samarbeid mellom skogbruksnæringa og miljøsektoren for å nå nasjonal målsetnad om 10% skogvern. Frivillig skogvern har vært ein stor suksess, og det er store areal med svært verdifull natur som er sikra for framtida. Nasjonalt er 5% nådd, men kva er status i Rogaland? Korleis fungerer ein verneprosess, kva er det som vernast, og kva slags skog prioriterast? Einar er naturforvaltar hjå Statsforvaltaren i Rogaland, og har sida 2017 hatt ansvar for frivillig skogvern, naturtypekartlegging og skogreservat. Han er utdanna i økologi og botanikk frå universitetet i Bergen og har tidlegare arbeida som forskar hjå Norsk Institutt for Bioøkonomi (NIBIO).

Einar Heegaard

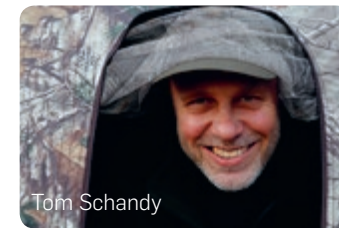
Foto: Espen Mills

Torsdag 25. november kl 19-20.30 (NB! Stavanger Foto, Hillevågsveien 24)

Fuglenes fantastiske verden

v/Forfatter og naturfotograf Tom Schandy

Naturfotografen og forfatteren Tom Schandy var på besøk hos oss høsten 2017. Da hadde han med seg boka «Norske fugler». Nå har han lagd ei ny bok: «Fuglenes fantastiske verden». Dette er ei bok som forteller om fuglenes liv – om fugler ved verdens ende, om matvaner, om kurtisering, leik og hekking, samt fugletrekk og truslene mot fuglene. Forfatteren har med seg den nye boka som du kan kjøpe signert.

Tom Schandy

Tom Schandy har ti år bak seg som rådgiver i WWF Verdens Naturfond. Siden 2000 har han jobbet som naturfotograf og formidler på heltid, og gitt ut rundt 40 bøker. Bildene hans har vunnet store internasjonale fotokonkurranser, blant annet Wildlife Photographer of the Year. Han er også redaktør av magasinet Natur&Foto og leder fototurer og workshops for naturfotografer.

Torsdag 9. desember kl 19-20

Kjensla av Ryfylke – menneska og naturen

v/ fotograf Lise Bjelland og forfatter Roy Høibo

Ryfylke er øyane, fjordane og fjella. Det kan vera eit stort og romsleg område, eller det kan vera meir snevert. Det har skifta opp gjennom tidene, og folk tenkjer forskjellig om kva som er

Ryfylke. Det er irrgroene bær og frukttrær i blomstring om våren, det er beitande dyr og rundballar på rad om sommaren, det er bognande hagar og fargerike fjell om hausten. Og så er det ein vinter med milevis av kvit snø for den som vil møte lyset høgt over dei djupe fjordane. Ideen om boka «Godt Ry – kjensla av Ryfylke» oppsto i ei felles begeistring for Ryfylke mellom fotografen og forfatteren. Forfatteren er Roy Høibo, tidlegare direktør ved Ryfylkemuseet og busett i Suldal i 40 år. Lise Bjelland er fotograf med sterk tilknytning til Ryfylke og Suldal især. I Suldal er ho kjent som utgivar av magasinet FRI.

Roy Høibo

Lise Bjelland

Dette kan du også være med på!

Søndag 22. august: **Naturens dag**

på Mostun natursenter mellom kl. 11.00-15.30.

Søndag 29. august: **Fugler i fokus**

på Mostun natursenter kl. 11.00-15.30.

Søndag 5. september: **Soppens dag**

på Mostun natursenter kl. 12.00-15.00.

Søndag 5. september: **Barnas våtmarksdag**

på Friluftsfyret Kvasseheim kl. 12.00 -14.00

Søndag 12. september: **Strandryddeuka: ryddedugnad**

på Mostun natursenter kl. 11.00 -15.30

Søndag 26. september: **Frø søndag**

på Mostun natursenter kl. 12.00-14.00

Søndag 26. september: **Trekkfugldag**

på Friluftsfyret Kvasseheim kl. 12.00 -14.00

Søndag 3. oktober: **Trekkfugldag**

på Mostun natursenter kl. 11.00-15.30

Søndag 10. oktober: **Høstferieaktiviteter**

på Mostun natursenter kl. 11.00-15.30. Også åpent tirsdag, onsdag og torsdag i høstferien, samt søndag 17. oktober.

Søndag 17. oktober: **Fuglematverksted**

på Friluftshuset Orre kl. 12.00 -14.00

Søndag 24. oktober: **Åpen dag**

på Mostun natursenter kl. 11.00-15.30.

Søndag 14. november: **Livet i havet**

på Stavanger museum kl. 12.00-14.00.

Torsdag 18. november: **Broen til framtiden**

Heldagskonferanse Mostun natursenter

Søndag 24. november: **Juleverksted**

på Friluftshuset Orre kl. 12-14.

Søndag 28. november: **Juleverksted**

på Mostun natursenter kl. 11.00-15.30

Lørdag 4. desember: **Morgenkråketur og småkråkemorgen**

på Mostun natursenter kl. 08.15-09.30

Strikkekafé på følgende torsdager kl. 17.00 -20.00:

9. september, 7. oktober, 4. november og 2. desember

Med forbehold om endring i programmet.

FØLG OSS PÅ FACEBOOK! Her får du oppdateringer og informasjon om alle aktiviteter på natursenteret!

eramet

STAVANGER KOMMUNE

SANDNES KOMMUNE

SOLA KOMMUNE

Før: Plastemballasje
Nå: Skjerm

Før: PC-skjerm
Nå: Sykkellykt

Før: Hermetikkbokser
Nå: Sykkelramme

Før: Vaskemaskin
Nå: Tannhjul

Før: Pizzaeske
Nå: Brosjyre

FRA NULL VERDI TIL FULL VERDI!

Alt du kildesorterer blir til noe nytt. Da spares råstoff, energi og miljø. Takk for at du er med!

I·V·A·R

sortere.no - kildesortering på nett